

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΗΜΙΟΝΟΥ

ΛΟΥΚΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

doi: [10.12681/jhvms.17829](https://doi.org/10.12681/jhvms.17829)

Copyright © 2018, ΛΟΥΚΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ Λ. (1960). ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΗΜΙΟΝΟΥ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 11(2), 80–82. <https://doi.org/10.12681/jhvms.17829>

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΗΜΙΟΝΟΥ

Ὑπό

ΛΟΥΚΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

Κτηνιάτρου

Ἐσχάτως ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσω περίπτωσιν γονιμοποιήσεως ἡμίονου εἰς Λοκρίδα. Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσιτῆς εἰς ἐμὲ βιβλιογραφίας προκύπτει, ὅτι ἡ περίπτωσις αὕτη εἶναι λίαν σπανία, ἐδωόρησα σκόπιμον, ὅπως μελετήσω καὶ ἀναφέρω ταύτην. Κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον ἐ.ἔ. ἐνῶ ἐξετέλουν ταξινόμησιν τῶν κτηνῶν εἰς τὴν ὡς ἄνω περιοχὴν προσεκομίσθησαν ἐνώπιόν μου διὰ νὰ ταξινομηθοῦν εἰς ἡμίονος θῆλυς χρώματος ὄρφνου καστανοῦ μετὰ σταυροειδοῦς ζώνης, ἀναστήματος 1,35, καὶ εἰς ἡμίονος ἄρρην χρώματος ὄρφνου ἀνοικτοῦ μετὰ σταυροειδοῦς ζώνης. Ὁ τελευταῖος οὗτος εἶνα προῖον τοῦ πρώτου γεννηθεὶς πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους περίπου. Δὲν εἶναι γνωστὸς ὁ χρόνος τῆς συλλήψεως, καθ' ὅτι ἡ ἡμίονος συνέβοσκε μετ' ἄρρένων κατὰ καιροὺς εἰς ἐλευθέραν κατάστασιν καὶ ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἰδιοκτήτης, ἡ ἐπίβασις ἐγένετο ὑπ' ὄνου. Ἡ ἐγκυμοσύνη διήλθεν ἀπαρατήρητος καὶ μόνον ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ τοκετοῦ ἡ ἡμίονος ἐνεφάνισεν οἰδημα ἐπὶ τοῦ μαστοῦ καὶ τοῦ ὑπογαστρίου, τὸ ὅποιον οἱ χωρικοὶ ἐξέλαβον ὡς σύμπτωμα ἀνθρακος. Ὅμως μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ ἡμίονος ἔτεκε προῖον ἄρρην μὲ τὰ ὡς ἄνω χαρακτηριστικά. Ὁ τοκετὸς ὑπῆρξε φυσιολογικὸς καὶ σήμερον μήτηρ καὶ υἱὸς χαίρουν ἄκρας ὑγείας προσφέροντες τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸν ἰδιοκτήτην. Ὡς γνωστὸν ὁ ἡμίονος εἶναι ὑβριδίων ἢ ζωοτεχνικὸν εἶδος (διὰ νὰ μὴ γίνεταί σύγχυσις μὲ τὸ γενετικὸν ὑβριδίων) διότι προέρχεται ἐκ τῆς ἐνώσεως δύο διαφορετικῶν εἰδῶν, τοῦ *Equus caballus* καὶ *Equus asinus* ἀμφοτέρων ὑπαγομένων εἰς τὸ αὐτὸ Γένος *Equus* L. Τὸ κυριότερον χαρακτηριστικὸν τῶν ζωοτεχνικῶν ὑβριδίων εἶναι ἡ στειρότης αὐτῶν. Τοῦτο συμβαίνει λόγῳ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦ σχήματος καὶ τοῦ μεγέθους τῶν πατρικῶν καὶ μητρικῶν χρωμοσώμων. Καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀδύνατος ἡ συγχώνευσις αὐτῶν κατὰ τὴν γαμετογένεσιν. Εἰς σπανίας περιπτώσεις δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἔξωσις τῶν χρωμοσώμων τοῦ ἐνὸς εἶδους, συχνότερον τῶν πατρικῶν καὶ τοιουτοτρόπως νὰ δημιουργηθοῦν γεννητικὰ κύτταρα ἐκ τοῦ ἐνὸς μόνον συγγενικοῦ εἶδους. Εἰς τὴν περίπτωσίν μας, δηλαδή, τὸ ὠάριον τῆς ἡμίονου ἐδημιουργήθη διὰ τῆς ἐξώσεως τῶν πατρικῶν χρωμοσώμων καὶ τῆς μειώσεως. Ἐνταῦθα δύναται τις νὰ διαπιστώσῃ καὶ

ἐκ τῆς φωτογραφίας (1) τὸ προϊόν τῆς ήμιόνου φέρει χαρακτηριστικὰ ὁμοιάζοντα περισσότερον πρὸς τὸ εἶδος ὄνου. Ὁ χρωματισμός, ὅστις τείνει εἰς τὸ μύχρουν, ἢ εὐκρινεστάτη σταυροειδῆς ζώνη, τὸ λευκὸν εἰς τὸ κατώτερον

Εἰκὼν 1.

ἄκρον τῆς κεφαλῆς καὶ γενικῶς ἡ κατανομή ἐν τῷ συνόλῳ τῆς, δίδουσι τὸ δικαίωμα νὰ συναγάγωμεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐκ τῆς ἐνώσεως ήμιόνου καὶ ὄνου ἐπιτυγχάνονται προϊόντα προσομοιάζοντα περισσότερον πρὸς τὸ εἶδος «ὄνος». Ἐδῶ ὅμως θίγεται ἓνα σοβαρὸν θέμα: Οἱ ήμιονοὶ δὲν ἔδωσαν ποτὲ προϊόντα μεταξύ των, ὡς ἐκ τῆς διεθνοῦς βιβλιογραφίας ἐμφαίνεται. Ἐὰν τοῦτο συνέβαινε οἱ ήμιονοὶ θ' ἀπετέλουν ἴδιον εἶδος, καθ' ὅτι ἄτομα ὁμοιάζοντα μεταξύ των καὶ κατὰ τὴν γονιμοποίησιν δίδουν ἀπογόνους ὁμοίους. Εἰς τὴν περίπτωσίν μας, ἡ ήμιόνος μετὰ ὄνου ἔδωσε προϊόν ἄρρεν καὶ ἀξιόλογον θὰ ἦτο νὰ διαπιστώσωμεν τὴν ἱκανότητά του πρὸς γονιμοποίησιν. Σημειωτέον, ὅτι τὸ γεννητικὸν σύστημα τοῦ προϊόντος τοῦ ήμιόνου ἐξωτερικῶς εἶναι φυσιολογικώτατον, ὡς τοῦτο καλῶς διαπιστοῦται εἰς τὴν φωτογραφίαν (2) παρουσιάζον τὴν libido. Ὁ Bonadonna γράφει εἰς τὸ σύγγραμμά του Εἰδικὴ Ζωοτεχνία, ὅτι οἱ ἄρρενες ήμιονοὶ εἶναι πάντοτε στεῖροι, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ θήλειαι. Ἀναφέρει ὅμως περίπτωσιν τοῦ Massara, κατὰ τὴν ὁποίαν ήμιόνος τοῦ στρατεύματος συνέλαβεν, γενομένης ἐξαγωγῆς τοῦ ἐμβρύου διὰ τῶν χειρῶν εἰς τὸν 5 μῆνα. Ἐπίσης ἄλλη περίπτωσις ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Mascheroni, κατὰ τὴν ὁποίαν ήμιόνος ἔτεκεν 4 φορές, γονιμοποιηθεῖσα δύο φορές μετ' ὄνον καὶ δύο φορές μετ' ἵππον. Εἶναι ἀξιὸν λόγου ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν προϊόντων ἦτο γόνιμον, ἂν καὶ ἐγένετο πολλὰς φορές κανονικὴ ἐπίβασις ἐπὶ ἐνὸς θήλεος προϊόντος.

Εἰς τὴν ἰδικὴν μας περίπτωσιν, τῆς ήμιόνου τῆς Λοκρίδος, δύο τινὰ

θὰ προσέξωμεν μελλοντικῶς: α) νὰ γονιμοποιήσωμεν τὴν ἡμίονον ἐκ νέου διὰ ἐπιβήτορος ἵππου καὶ ἐπιβήτορος ὄνου καὶ νὰ ἐρευνήσωμεν τοὺς χαρακτηρισμοὺς τῶν ἀπογόνων καὶ β) νὰ διαπιστώσωμεν τὴν γονιμότητα τοῦ προϊόν-

Εἰκὼν 2.

τος τῆς ἡμίονου. Σημειωτέον ὅτι ὁ *Cavarra* ἀπὸ παρατηρήσεις του, ἄγεται εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀπὸ τὴν ἔνωσιν μιᾶς ἡμίονου μετὰ ὄνου λαμβάνονται προϊόντα ὅμοια πρὸς τὸ εἶδος ὄνος καὶ κανονικώτατα γόνιμα. Δηλαδή οὗτος ὑποστηρίζει ὅτι λαμβάνει χώραν ἐπαναφορὰ εἰς ἓν ἐκ τῶν καθαρῶν συγγενικῶν εἰδῶν, ὑπόθεσις ἣ ὁποία ἐξ ἄλλου συνηγορεῖ διὰ τὴν σταθερότητα τῶν εἰδῶν.

B I B Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- 1) **T. Bonadonna**: *Zootecnica speciale* 1950.
- 2) **O. Parisi**: *Zootecnica generale* 1947.
- 3) **F. Cavvara**: *Dell' ibridismo di specie* (*Rivista Biologia* 1938).
- 4) **F. Biavatti**: *Album di zootecnica speciale*.

RIASSUNTO

CASO DI FECONDITA DI UNA MULA

Da

LUCAS EFSTATIU

Medico - Veterinario

- 1) Si descrive il caso di fecondità di una mula.
- 2) Coperto da asino, il prodotto maschio assomiglia più alla specie asinina.
- 3) Si propone di ricoprirla con cavallo ed asino ed esanimare i caratteri e la fecondità dei discendenti.